

Zaandam, 2 juni 1871

Mijn waarde vriend,

Na een nogal onaangename overtocht zit onze reis er eindelijk op. We zijn bijna heel Holland doorgereisd en wat ik van het land gezien heb, bleek echt zoveel mooier dan wat men erover beweert.

Zaandam is wel bijzonder opmerkelijk en er is genoeg te schilderen voor een heel leven. Ik geloof dat we hier een heel fijn onderkomen gaan hebben. De Hollanders lijken een zeer vriendelijk en gastvrij volk.

We konden niet langskomen om je de hand te drukken voor ons vertrek, aangezien ik in Londen nog aanzienlijk wat inkopen moest doen. Ik heb zelfs mijn lijstenkwestie niet kunnen afhandelen en ik hoop dat, als het je niet al te zeer ontrieft, je mij nog een kleine dienst zou kunnen bewijzen. Al deze boodschappen zijn niet aangenaam, maar je weet dat ik mij tot niemand anders dan jou kan wenden en ik hoop dan ook dat je mij dat niet al te kwalijk zult nemen.

Welnu, het gaat om het volgende: ik heb noch met de vergulder van Brompton Road, noch met Legros zaken gedaan, maar na zo goed en zo kwaad als het ging enkele vergulders te hebben gezien en gesproken, heb ik in de Franse wijk een vergulder gevonden die graag bereid is mijn twee lijsten te kopen. Echter, aangezien hij mij niet kon vergezellen naar de Internationale om de bovengenoemde lijsten voor mijn vertrek te aanschouwen, is de zaak daarbij gebleven. Maar hij heeft mij zijn adres gegeven: Jos.^h J. Flack and C.^y frame manufactory, 21 Green Street, Leicester Square (vergeef me mijn gekrabbel) en we hebben afgesproken dat je hem kunt bezoeken om het samen eens te worden en de koop te sluiten. Dat betekent dat je hem de lijsten laat zien en mij de prijs doorgeeft die hij biedt (en onder ons gezegd, je kunt direct zijn bod accepteren indien dit niet lager is dan 8 of zelfs 7 pond). Wacht echter eerst zijn bod af. Ik sprak met hem over 10 tot 12 pond en dat leek hij niet duur te vinden. Ik had hem alleen wat meer voor mijn lijsten betaald dan in werkelijkheid, namelijk 24 pond.

Om hem nu de bovengenoemde lijsten te tonen, dien je het volgende te doen: voor mijn vertrek ben ik naar de tentoonstelling gegaan om te informeren of het mogelijk was mijn lijsten te tonen. Ik heb mijn situatie uitgelegd aan Filloneau en dat is geen enkel probleem. Om gemakkelijk binnen te komen zonder te betalen ga je naar de ingang die zich bevindt aan Exhibition Road. Dat is de dichtstbijzijnde toegang bij het treinstation. Eenmaal daar, vraag je naar het kantoor van de Franse Commissie en zeg je dat je voor zaken komt. Filloneau is op de hoogte; je hoeft hem enkel te zien. Je dient wel één ding te doen: schrijf aan de vergulder in kwestie en maak een afspraak met hem of ga langs, mocht je in de buurt zijn, en bespreek dit met hem.

Bijgaand vind je een kort briefje om mijn lijsten en de doeken weg te laten halen. Nu schijnt het dat deze vergulder wilde weten welke vergulder mijn lijsten heeft gemaakt. Dit heb ik hem niet verteld en jij dient dit evenmin te doen.

Wat de doeken betreft, laat deze naar mevrouw Théobald brengen. Ik heb met opzet de stok bij haar gelaten om ze op te rollen. Vanzelfsprekend kun je de kosten die dit voor jou met zich meebrengt aftrekken van de prijs, maar ik zou je zeer erkentelijk zijn indien je mij deze dienst zou kunnen bewijzen. Schrijf me, zeg me wat je gaat doen en dan schrijf ik jou weer. Sinds ons vertrek uit Londen zijn we compleet verstoken van nieuws uit Parijs. Het is onmogelijk om hier een Franse krant te bemachtigen. Ik hoop er morgen eentje te hebben.

Mocht je verwachten binnenkort iets voltooid te hebben voor mijn broer of mijn vriend, schrijf het me, zodat ik hen kan verwittigen zoals met hen is afgesproken. Ik hoop dat mijn brief jullie allen in goede gezondheid bereikt. Mijn vrouw en kind waren flink zeeziek, maar inmiddels maken ze het weer goed. Je krijgt onze hartelijke groeten.

Met een handdruk. Steeds je liefhebbende,

Claude Monet. Hotel De Beurs, Zaandam nabij Amsterdam, Holland.

Zaandam ce 2 juin 71

Mon cher Ami,

Nous sommes enfin arrivés au terme de notre voyage, après une assez mauvaise traversée. Nous avons traversé presque toute la Hollande et certes ce que j'en ai vu m'a paru beaucoup plus beau que ce que l'on dit.

Zaandam est particulièrement remarquable et il y a à peindre pour la vie; nous allons être, je crois, très bien installés. Les Hollandais ont l'air très aimable et hospitaliers.

Nous n'avons pu aller vous serrer la main avant notre départ car j'ai eu pas mal de courses à faire à Londres; j'ai même dû laisser mon affaire de cadres en suspens, et j'espère que, si cela ne vous dérange pas trop, vous voudrez bien encore vous charger d'un petit service pour moi, ce n'est pas très amusant toutes ces commissions, mais, vous le savez, je ne puis m'adresser à d'autres qu'à vous, aussi j'espère que vous ne m'en voudrez pas trop.

Bref, voilà de quoi il s'agit: je n'ai pas fait affaire ni avec le doreur de Brompton road ni avec Legros, mais, après avoir vu et causé tant bien que mal avec plusieurs doreurs, j'ai trouvé dans le quartier français un doreur qui est tout disposé à acheter mes deux cadres. Mais, comme il n'a pu venir avec moi à l'internationale voir les susdits cadres avant mon départ, l'affaire en est restée là; mais il m'a donné son adresse que voici: Jos.^h J. Flack et C.^y frame manufactory, 21 Green Street, Leicester Square (pardonnez pour mon gribouillage) et il a été entendu avec lui vous que pourriez le voir pour vous entendre et faire l'affaire, c'est-à-dire de lui montrer les cadres, et de me transmettre le prix qu'il offrira (et entre nous, vous pourrez accepter séance tentante son offre si elle n'est pas au-dessous de 8 et même 7 livres) mais attendez son offre; je lui ai parlé de 10 à 12 livres et il n'a pas paru trouver cela cher, seulement je lui avais payé mes cadres un peu plus cher qu'en réalité, c'est-à-dire 24 livres.

Maintenant, pour lui montrer les susdits cadres, voici ce qu'il vous faudra faire: je suis allé, avant de partir, à l'exposition m'informer s'il était possible de montrer mes cadres; j'ai expliqué mon affaire à Filloneau, et cela se peut très facilement. Il s'agit, our entrer facilement sans payer, d'aller à l'entrée qui se trouve dans Exhibition Road, la porte la plus près de la station du chemin de fer; et là, demander le bureau de la Commission Française en disant que vous venez pour affaire; Filloneau est prévenu, vous n'aurez qu'à le voir. Faites alors une chose, écrivez au doreur en question qu'il vous donne un rendez-vous, ou bien, si vous allez dans le quartier, voyez-le et entendez-vous.

Je vous envoie ci-joint un mot pour faire enlever mes cadres et les toiles. Maintenant ce doreur avait paru vouloir savoir quel doreur avait fait mes cadres, je ne lui ai pas dit, faites comme moi.

Quant aux toiles, faites-les porter chez Mme. Théobald j'ai laissé là exprès le bâton pour les rouler. Bien entendu, vous déduirez du prix les dépenses que cela vous causera; mais je vous serais très obligé de me rendre ce service. Ecrivez-moi, dites-moi ce que vous faites et je vous écrirai aussi. Nous sommes complètement sans nouvelles de Paris depuis notre départ de Londres; impossible de se procurer un journal français ici, j'espère en avoir un demain.

Si vous pensez avoir bientôt quelque chose de fini pour mon frère ou mon ami, écrivez-le-moi afin que je les prévienne comme cela a été convenu avec eux. J'espère que ma lettre vous trouvera bien portants tous. Bébé et ma femme sont très bien après avoir été bien malades en mer. Nous vous envoyons nos bonnes amitiés.

Poignée de main. A vous de coeur,

Claude Monet. Hôtel de Beurs, Zaandam près Amsterdam, Hollande.

Zaandam, 2 June '71

My dear friend,

Our journey has finally come to an end, following a somewhat treacherous crossing. We travelled through almost all of Holland, and it definitely seemed more beautiful than what I had been told.

Zaandam is especially attractive, and there is enough here to paint for a lifetime. I think we will settle in very quickly. The Dutch appear to be a very gracious and hospitable people.

We did not have time to come and shake your hand before we left, as I had quite a lot of errands to run in London. The business of the frames was left unfinished. If it is not too much trouble, perhaps I could ask you to a small favour? I realize that running these errands is rather trying. But as you know, I cannot ask anyone else except you, so I hope you will not mind too much.

Anyway, this is what I need. In the end, I did not do business with either the Brompton Road gilder or the Legros gilder. However, after doing my best to go around to a number of gilders, I found one in the French quarter who was quite prepared to purchase my two frames. But he could not come abroad with me to see the frames that I mentioned above before my departure so we left things as they stood. Nevertheless, he gave me his address, which is as follows: Jos.^hJ. Flack et C.^y frame manufactory, 21 Green Street, Leicester Square (forgive my scrawled handwriting). We agreed that you would visit him and make him an offer. This would involve showing him the frames and telling me the price he offers (and just between you and me, you can accept his offer directly if it is not under eight, or at the very least seven, pounds), but wait to see what he suggests. I had talked of ten to 12 pounds and he did not seem to find such a price unreasonable. Only I paid slightly more for my frames in reality; that is, 24 pounds.

Now, here is what you would need to do to show him the frames. Before I left, I went to the gallery to find out if it was possible to show my frames. I explained the situation to Filloneau. It seems it can be done very easily. To gain entry quickly without paying, go to the entrance on Exhibition Road – the door nearest the railway station – and ask for the French Commission bureau, saying you are there on business. Filloneau is already expecting you; you just have to go and see him. Please do one thing for me, though: write to the gilder to see if he will meet you, or if you are nearby, go and see him and try to come to an arrangement with him.

I have attached a note herewith granting permission for my frames and canvases to be removed. Now, this gilder seemed to want to know who had made my frames but I did not tell him. You should do the same.

Bring the canvases to Mrs Théobald. I left her the rod to roll them with. Naturally, you may deduct the costs incurred. Nevertheless, I would be most grateful if you could do me this favour. Write to me to tell me the course of action you are taking, and I will reply. We have no news from Paris since we left London. It is impossible to find a French newspaper here. I hope to be able to get hold of one tomorrow.

If you think you have something 'entirely done' for my brother or my friend, write to me so I can let them know, as this was what was agreed with them. I hope above all that my letter will find you well. My wife and the child are very well after having been extremely seasick. We send you our very best wishes.

With a firm handshake. To you from the heart,

Claude Monet. Hôtel de Beurs, Zaandam, near Amsterdam, Holland.